

KOMUNIKAT RADIOWY z d.31.VIII.42.
/popołudniowy/

I.

Dotyczące Polski.

RADIO AMBASADY R.P. w ZSRR.30.VIII.g.15.15.

Fragmnty z przemówienia promiera Gen.Sikorskiego w przeddzień Święta Żołnierza Polskiego.

BOSTON po polsku,29.VIII.g.22.30.

Przemówienie komentatora radiowego Raymonda Swinga z powodu trzeciej rocznicy napaści niemieckiej na Polskę. W okresie poprzedzającym atak Niemiec na Polskę mieliśmy przeróżne wątpliwości, z wyjątkiem jednej: byliśmy pewni, że w razie pogwałcenia neutralności Polski, Polska będzie się broniła. Polska pierwsza przyjęła wyzwanie niemieckie i pierwsza stawiała opór Niemcom. Polska spełniła pokładane w niej nadzieje i zyskała uznanie całego świata. Nie zmienia stanu rzeczy fakt, że Francja i Anglja z powodu swego nieprzygotowania do wojny nie były w stanie przyjść z pomocą Polsce. W miarę rozwoju wypadków wojennych wciąż wzrasta uznanie dla Polski w Ameryce, uznanie za jej niezłomną i bezprzykładną walkę z najeźdźcą, za bezkompromisowy opór Polaków. Ameryka rozumie, że gdyby Polska przywiązywała mniejszą wagę do swojej niepodległości, mogłaby wojny uniknąć. Nie zawahała się jednak Polska przyjąć walkę. Nakłada to zobowiązanie na Sprzymierzonych w zakresie odbudowy niepodległości Polski. Wkład Polski do wojny nie ograniczył się do stawiania oporu w chwili ataku wrześniowego lub do odrzucenia współpracy z wrogiem: Polacy walczą dalej na wszystkich frontach świata. W imieniu Stanów Zj. składam hołd Polsce oraz wyrazy uznania i podziękowania Polakom. Wiara w wspólne zwycięstwo będzie nas prowadziła dalej.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku,29.VIII.g.19.55.

Kwestja transportu jest jednym z najbardziej żywotnych zagadnień dla Hitlera, gdyż niesprawne funkcjonowanie kolejnictwa pozbawia go możliwości dostarczenia na front amunicji, sprzętu i uzupełnień. Każdy zniszczony pociąg, lub nawet wagon czy lokomotywa, każdy wysadzony w powietrze most - to krok do klęski Hitlera. Rozgłośnia londyńska w języku polskim, która poświęciła temu zagadnieniu pogadankę, rozumuje, niestety, inaczej. Nawołuje ona słusznie do wysiłku prowadzącego do wolności i sprawiedliwości, lecz ani słowem nie wspomina o konieczności niszczenia kolejnictwa, by w ten sposób bić Hitlera w najczulsze miejsce. Przeciwnie, autor pogadanki radzi oszczędzać tabor, bo będzie on potrzebny Sojusznikom w razie inwazji. Nie rozumie on, że tabor ten jest dziś jedną z najskuteczniejszych broni w ręku Hitlera do walki z naszymi sojusznikami. Oszczędzać kolejnictwo to automatycznie pomagać Hitlerowi, to lać wodę na młyn Niemców. Każdy sukces Hitlera to cios w serce Polski, oddalający chwilę naszego uwolnienia z pod jarzma hilerowskiego. Sojusznicy nasi dobrze to rozumieją i niszczą kolejnictwo zarówno na wschodzie jak i na zachodzie. Ostatni nalot sowiecki na Warszawę unieruchomił dworce na 24 godziny. Nastawienia autora pogadanki londyńskiej wywołują zdumienie. Cały naród polski pomaga partyzantom niszczyć kolejnictwo, a rozgłośnia londyńska nawołuje do oszczędzania taboru kolejowego. Czyż nie jest to kapitalne?

28.VIII.g.18.55. - Niemiecki sąd w Krakowie skazał na śmierć 18 Polaków, a w Katowicach ten sam los spotkał 54 Polaków. Niema dnia, by terror niemiecki w Polsce nie dał znać o sobie. Jest w tym system, który zmierza do wytępienia Polaków i Żydów w Polsce. System ten trwa już trzy lata i od nas samych zależy, czy skończy się w tym roku, czy będzie trwał dłużej. Do niedawna walczyliśmy osamotnieni, ale teraz pomaga nam najdzielniejsza armja świata - armja czerwona, która dowiodła że może bić armję niemiecką i może osiągnąć zwycięstwo.

godz. 20.05. - W związku ze zbliżającą się trzecią rocznicą wojny polsko-niemieckiej odbyło się zebranie przedstawicieli rozmaitych ugrupowań polskich i na zebraniu tem znaleźli się przedstawiciele ludowców, socjalistów, narodowców, komunistów oraz Polskiej Partji Robotniczej. Postanowiono w d. 1 września ozdobić kwiatami groby żołnierzy polskich, którzy padli w walce z Niemcami oraz opuścić pracę na fabrykach na kilka minut przed czasem normalnego ukończenia zajęć.

30.VIII.g.18.55. - Koło Działdowa mieści się wielki obóz internowanych Polaków. Warunki w obozie są fatalne. Wielu ginie z głodu i wyczerpania z powodu ciężkiej pracy. Obok w miejscowości Białuty wycięto las i urządzono cmentarz. Na cmentarzu tym pogrzebano już 10.000 Polaków. Również niedaleko znajdują się jeszcze inne obozy, w których przebywają mieszkańcy terenów zajętych przez Niemców na wschodzie, a więc Rosjanie, Ukraińcy i t.p. Przeważa ludność cywilna. Obowiązkiem naszym jest pomóc tym nieszczęśliwym ludziom pieniędzmi, ubraniami i żywnością.

Słyszana to rzecz? Frank w roli protektora sztuki? Frank, który kaplicę zamku Wawelskiego, świętość narodową Polaków zamienił na kasyno, a teraz występuje jako protektor wystawy im. Wita Stwosza. Cenny ołtarz Wita Stwosza wywieźli Niemcy do Rzeszy, a teraz w Krakowie urządzają wystawę jego imienia. W wystawie bierze udział 95 malarzy i ma być wystawionych 900 obrazów. Dla nas ciekawe zagadnienie stanowi, czy biorą udział w tej wystawie Polacy, bo niewątpliwie byłoby to zbrodnia, gdyby się znaleźli tacy malarze w Polsce. Wobec niemieckich zbrodni i bezceństw Franka udział Polaków w takiej wystawie byłby zaprzędaniem się za kilka srebrników, ofiarowanych za pracę ocenianą po swojemu przez Niemców. Nawet mały obrazek na tej wystawie byłby niezapomnianym dokumentem zdrady i ten z artystów, który wystawiłby swoje dzieło na niemieckiej wystawie, zostałby przepędzony z ziemi polskiej wraz z jego niemieckim protektorem sztuki.

30.VIII.g.20.05. -- Narodowi polskiemu grozi nowe, wielkie niebezpieczeństwo. Gauleiter Forster wydał rozkaz wywiezienia z Pomorza 500.000 Polaków. Tylko zwarta, solidarna postawa całego narodu może ten plan unicestwić. Organizujmy komitety walki narodowej w celu zespolenia naszych wysiłków. Niech przekonają się Niemcy 1 września, że naród polski żyje, walczy i zwycięży. Zademonstrujmy tego dnia naszą jedność w walce z najeźdźcą. Niech ten rok będzie ostatnim rokiem naszej niwoli.

"RADIO CHRZESCIJANSKIE" po polsku, 30.VIII.g.20.40.

Prawda jest niepokonalna. Wydarzenia zadają kłam propagandzie Goebelsa. Powiedział on, że armja sowiecka już nie istnieje, a lotnictwo sowieckie doszczętnie zniszczone. Tymczasem armja sowiecka przeszła do ofensywy, a lotnictwo sowieckie bombarduje Berlin. Niemcy nie mogą tego zrozumieć, lecz my wiemy, że ci, którzy się odwrócili od Chrystusa, pozbawieni są daru rozumienia. Pismo Sw. mówi, że ten, co walczy o słuszną sprawę, zawsze zwycięża, jeżeli jest nawet słabszy od swego przeciwnika. Armja sowiecka walczy o słuszną sprawę. Na wschodzie toczą się decydujące boje o wolność świata i złamanie hitlerowskiej potęgi. Wierzmy, że w tej walce nie zabraknie Polaków.

BEIRUT po polsku, 29.VIII.g.22.10.

Ustępy z artykułów Jana Żarta, umieszczonych w Wiadomościach Polskich.

WATYKAN po polsku, 28.VIII.g.19.45.

W dniu Wniebowstąpienia Matki Boskiej odbyła się w kaplicy watykańskiej uroczystość poświęcenia chorągwi Matki Boskiej Częstochowskiej. W uroczystości wzięły udział delegacje: polska, węgierska, belgijska i in. Proste słowa kaznodzieci polskiego wzruszyły do łez słuchaczy. Płakali nie tylko Polacy, ale także i ci, którzy języka polskiego nie rozumieją. Po kazaniu kapłana polskiego przemawiał kapłan węgierski po łacinie i po węgiersku. Po wspólnej Komunii odśpiewano "Boże coś Polskę", przyczem śpiewali zarówno Polacy jak i Węgrzy.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

MOSKWA po rosyjsku, 30.VIII.g.19.50.

W trzecią rocznicę wojny stwierdzić należy, że naród sowiecki nie zaprzestanie walki, bo jest on powien ostatecznego zwycięstwa.

GENERAL ELECTRIC po polsku, 30.VIII.g.20.30.

Z New Yorku podają za niemiecką stacją podziemną, że Sojusznicy zatawiają tygodniowo ok.5 łodzi podwodnych niemieckich.

WEICHSELENDER po ukraińsku, 28.VIII.g.17.10.

W Kalkucie zastrajkowało 50.000 robotników w fabrykach broni. W uśmierzeniu zamieszek brało udział wojsko. Są zabici i ranni.

III.

Ogólne.

BUKARESZT po ukraińsku, 28.VIII.g.17-ta.

W LosNouveaux Temps ukazał się artykuł na temat nowej Europy i Ukrainy. Artykuł stwierdza, że wejście Ukrainy z powrotem do Europy otwiera wielką przyszłość przed narodem ukraińskim, a Europie daje gwarancje, że bogactwa tej ziemi nie będą zwrócone przeciwko Europie. Rozwiązanie problemu Europy wschodniej nie może się odbyć bez stworzenia wolnego państwa ukraińskiego.

Ludność ukraińska krząta się pieczołowicie przy żniwach, pomimo nie-sprzyjającej dla rolników pogody. Żniwa tegoroczne są b.ważne i dla ukraińskiego narodu, bo zboże w czasie wojny to tyle co amunicja. Wojna trwa i od jej wyniku zależy, czy naród ukraiński będzie miał możność powrócić na stałe do Europy, czy też ma zmarnieć w stepach azjatyckich. Ważność obecnej chwili rozumie każdy chłop ukraiński i swoim wysiłkiem w czasie żniw da dowód, że chce nazawsze pozostać w zasięgu kultury zachodniej.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 30.VIII.g.22-ga.

Czynnik ducha odgrywa kapitalną rolę w życiu narodów. My, Ukraińcy, daliśmy dowód naszej żywotności w walce z żydo-bolszewikami, od których najwięcej ucierpieliśmy. Teraz otwiera się dla nas nowa era, może nie w tej formie, o jakiej niektórzy z nas marzyli, lecz niemniej musimy zrozumieć, że po wszystkich cierpieniach naszego narodu kraj nasz wymaga reorganizacji i przystosowania się do nowych warunków. Nasze zadanie polega na utrwaleniu naszej świadomości narodowej i pogłębieniu kultury. Z warstw rolniczych naszego narodu musimy czerpać pierwiastki naszej kultury i musimy włożyć swoje wartości do powstającego w Europie nowego ładu.

RZYM po rosyjsku, 30.VIII.g.16.

Prasa szwedzka omawia z uznaniem zwycięstwa wojsk włoskich na jeziorze Ładoga. Jak wiadomo, włoskie jednostki morskie zatopiły tam okręty sowieckie dużej pojemności.

Prasa sowiecka oskarża kółchożników, że z powodu ich opieszałości w r.ub. ilość zboża z 1 ha. spadła o 3 centnary. Źródła sowieckie stwierdzają, że kółchożnicy za późno zabrali się do siania, a następnie niedbale przeprowadzili żniwa. Wynik jest taki, że żołnierze i robotnicy cierpią głód.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 29.VIII.g.22.

Pobył naszych rodaków na robotach w Niemczech ma duże pozytywne znaczenie: uczą się oni tam nowych metod pracy, przyjrzą się postępowi cywilizacji zachodniej, przekonają się o dobrodziejstwie ubezpieczeń społecznych. Historia daje nam możliwość twórczej pracy dla odegrania naszej roli w zespole narodów europejskich.

MOSKWA po polsku, 30.VIII.g.22.15.

Niemcy atakowały każdy naród po kolei, oszukując innych twierdzeniem, że po zaspokojeniu danej pretensji nie będą już rościć innych. Tylko Zw. Radziecki zdołał przeciwstawić Niemcom potężny opór i od 14 miesięcy dźwiga na sobie ciężar wojny. Rosja walczy o uwolnienie wszystkich podbitych narodów.

IV.

Z ostatniej chwili.

ROZGŁOSZENIE AMERYKANSKIE po angielsku do godz. 14.30, 31. VIII.

W pobliżu wysp Salomona lotnictwo sprzymierzonych zatopiło znów 1 torpedowiec japoński i uszkodziło 2 inne.

Wojska chińskie odzyskały obecnie 350 mil ważnej linii kolejowej Czekiang-Kiangsi. Chińczycy szturmują przedmieścia Nanczang, wielkiej bazy japońskiej w Chinach Wschodnich, oraz podchodzą do innej ważnej bazy japońskiej Kinhwa.

Korespondenci amerykańscy w Moskwie donoszą, że Rosjanie rozpoczęli kontrofensywę w rej. Kleckaja. Mjr. G. F. Elliot wypowiada na łamach NYHT pogląd, że w bitwie o Stalingrad ryzyko Niemców jest bez porównania większe niż Rosjan, gdyż zdobycie Stalingradu mogłoby być osiągnięte tylko za cenę niezmiernych ofiar, a mimo to nie rozwiązałoby dla nich całkowicie sytuacji na południu, zaś niepowodzenie byłoby katastrofalne dla armii niemieckiej.

Rosjanie wprowadzili w swych wojskach obok komisarzy politycznych nowy rodzaj funkcjonariuszy t. zw. "agitatorów specjalnych", których zadaniem jest przemawianie na zebraniach żołnierskich.

Senator Burton po powrocie z Alaski oświadczył, że należy tam zorganizować olbrzymią bazę dla działań zaczepnych, które będą znacznie korzystniejsze, niż działania obronne przeprowadzane gdzieindziej.

Prez. Roosevelt wygłosi dziś, w poniedziałek, o g. 21.30 czasu brytyjskiego, mowę w rocznicę założenia wyższej szkoły medycyny i chirurgii marynarki w Stanach. We czwartek o g. 17.30 czasu bryt. prezydent przemawiać będzie na temat zadań młodzieży w czasie wojny i pokoju, wreszcie 7. IX. prezydent wygłosi przemówienie z okazji amerykańskiego Święta Pracy.

Biuro Informacji Wojennej ogłosiło, że Japończycy odmówili zapewnienia bezpieczeństwa dla statku neutralnego, który przewieźć miał zaopatrzenie dla amerykańskich jeńców wojennych.

W hawanie odbyły się demonstracje z powodu wstrzymania ruchu na niektórych liniach autobusowych ze względu na brak benzyny.

Donoszą z Czungking o wielkim wylewie rzek na obszarze okupowanej przez Japończyków prowincji Anhwei. Setki ofiar umiera z głodu i chorób. Ilość bezdomnych oblicza się na 10.000.000.

Wojska chińskie znajdują się obecnie zaledwo o 40 mil od Kantonu. W razie zdobycia tego miasta i jego wartościowych lotnisk - Hong Kong, zdaniem rzeczoznawców, straciłby dla Japończyków wszelką wartość.

